

Bralsia at orlstyrara

Efter ett framgångsrikt jubileumsår fortsätter vi nu med nya krafter och börjar med årsmötet den 12 mars i Ångströmlaboratoriet med Gunnar Holmgren som värd.

Som framgår av Avisen så finns alla handlingar Du behöver för årsmötet, varför Du behöver ta med denna till mötet. Ekonomisk redogörelse och inbetalningskort bifogas.

Styrelsens förslag till stipendiat för 2007 är Tora Löfhaugen från Rätan

Vår mötet 2007 planeras inträffa tisdagen den 15 maj i Kaplansgården i Gamla Uppsala.

Nyrekrytering av medlemmar

Medlemmarna i Gillet bör meddela presumtiva nya medlemmar att personligen ta kontakt med Kåre, så att rätt namn, adress och familjeförhållanden blir korrekta i matrikeln.

Förjulskaffet den 2 december 2006 – en liten resumé

Traditionens makt inom Gillet är stor. För tredje året i rad arrangerades Förjulskaffe å Lärarseminariet i Uppsala, dock med den nyheten att en kort rockad denna gång gjordes till en med trivsamt inredda småbord och soffgrupper å markplanet (eller en halvtrappa upp) belägen lokal i den gamla byggnaden. Här samlades omsider, vidpass klockan ett e.m., omkring trettiofem medlemmar och gäster för en stunds gemytlig samvaro till kaffe med glögg, pepparkaka och luciabulle.

Selma Lagerlöf skrev som inledning till en av sina berömda berättelser att "Äntligen stod prästen i predikstolen". Någon präst hade Gillet förvisso inte väntat på, men däremot vid flera sammankomster 2006 års stipendiat, **Bo Oscarsson**. Och nu äntligen infann han sig, på sin väg söderut från stan ned till Stockholm, var-est han sedermera samma dag ämnade delta i ett större kalas på en finlandsfärja för och med Sveriges Radios samtliga i riket lokalradioanställda (cirka 1.600 personer). Men tiden tillät i vart fall ett överlämnande, utan jakt, från orlstyrarn **Ando Sundelins** sida av Gillets diplom jämte en stipendiesumma om 2.000 kr och en strut åregodis. Motiveringen är följande: "för hans kamp för att bevara och levandegöra det jamska språket – manifesterat bl.a. genom Orlböckerna och radioprogrammet "På rein jamska" – samt hans gedigna kunskaper om hembygd-

ens historia och kultur, om vilka förhållanden han outtröttligt verkar som en god kunskapspridare i upplysningens tjänst."

Oscarsson framförde sitt stora tack för stipendiet, och tog därefter till orda med en stunds resumé över bakgrunden till lokalradioprogrammet "På reine jamska". Det hela startade 1994, en gång per månad, med programledarna **Mats Hurtig** och Oscarsson, i form av en pristävling, där det gällde att för lyssnarna svara på betydelsen av jamskans plagg, grest och gaupa. Redan

till detta första program – i november 1994 – kom det in 201 svar på vykort. Fram till 2002 har programmen fortsatt i samma stil, och genom åren har omkring 3.000 vykort kommit in. En lyssnare, **Stig Nilsson**, illustrerade alltid själv sina svar. Samtliga vykort har sparats på Landsarkivet i stan.

Bland anledningarna till att de har arkiverats kan pe-

kas på bl.a. följande.

Mängden vykort genom åren ger i vart fall en viss fingervisning om antalet jamsktalande invånare i Jamtland. År 1994 var vykortsportot 3 kr 70 öre, vilket påvisar att dåmera tioöringen alltså fanns kvar som betalningsmedel. En stor omvälvning har sedan dess skett, med början ungefär från 1999, i och med att elektronisk e-

Det är vi som styr och ställer i Gillet:

Ordförande Ando Sundelin (32 87 07) Vice ordförande Stefan Halvarsson (46 80 65)

Sekreterare Bertil Segerström (46 16 18) Skattmästare Kåre Lind (21 48 10) Gillevärd Camilla Lundin (31 55 27)

post började användas. För framtida forskning om slutet av 1900- och början av 2000-talet kan därför vykorterna ha sin givna betydelse.

Oscarsson nämnde även att **Erik Folkwar** den 26 mars 1955 i ÖP om jamskan skrev bl.a. att det kunde ifrågasättas om år 2000 så pass mycket av jamskan och dess utövare funnes kvar att det ginge att ”ännu hålla en jamtafton”. Mot den bakgrunden finns det anledning att sja om hur jamskans ställning kommer att vara om ytterligare 50 år.

Med avtackande av Oscarsson omtalade orlstyrarn Ando Sundelin att han vid ett tillfälle försökte att telefonledes, från Aspberg i Åflodal, komma fram till Radio Jämtland, vilket inte lyckades där, men däremot från Nordbyn i Aers'n.

Nästa gäst var en av Gillets veteraner, **Lillie Clinell**.

Hon höll ett mycket intressant föredrag om sin barndomstid i stan, omtalande bl.a. detta:

Uppväxten skedde på Tullgatan n:o 35. På den tiden var stan liten, med omkring 13.000 invånare. Ett stående, av henne mycket uppskattat inslag i tillvaron var avnjutandet av marschmusik till Jämtlands regementes musikkår, ävensom lyssnandet på militärmarscher på söndagarna.

Som femåring började hon på Kindergarten, d.v.s. motsvarigheten till nutida s.k. dagis. Skoltiden utgjordes eljest av flickskolan, med rådhuset och systembolaget som närmaste grannar. I den skolan begynte hon i första klass 1927, under en särdeles kall vinter, med **Ragnild Berg** som lärarinna, varefter det i sinom tid blev tredje klass och folkskolan.

Vintertid utövade hon och de andra flickorna en hel del idrott, inte minst i form av bandyspel tillsammans med pojkarna på Storsjöns is. Vidare frekventerades flitigt badhuset, varest vattentemperaturen aldrig översteg 13 grader, men icke förty avlades här såväl kandidaten som magistern i simning.

På 1930-talet gick hon med i scouterna och KFUK,

där hon fann sig väl tillrätta och trivdes mycket bra med aktiviteterna. År 1942 bevistade hon Arnljot, som då hade sin premiär. Under många följande år var en man vid namn **Gustrin** huvudrollsinnehavare.

För dessa och många andra intressanta glimtar från forna dagar i stan rönt Lillie Clinell efter avslutat föredrag Gillets stora uppskattning, manifesterad med hembakta rullrån och en strut årechoklad.

Avdelning lek och spel följde; nytt för året var att deltagarna, lagvis, fick gissa på ett antal ortnamn eller andra geografiska platser i Jamtland och Härjedalen, orter, vilka i rebusliknande form à la **Oldsbergs** ”på spåret” omskrivits i lagom knepig form. Eller vad sägs om exempelvis ”Matsup” (= OP = Ope), ”Insekt + öde by + himmelsmotsats” (= kuse + böle + helvete = Kusbölehelvete, för övrigt inte obekant för ett antal medlemmar som varit där) och ”Fyrfota husdjurs akterkastell + affärer i pluralis” (= hundarsel + buan = Hunnaschelbuan, belägna i Åflodals socken). Det gällde således att tänka stort, fritt och på såväl jamska som svenska.

Inget lag klarade samtliga tio frågor, men ett ensamt och vinnande lag hade nio rätt. Däri ingick bl.a. **Per Hårstam**. Vinnarna belönades med en strut årechoklad.

Nämnde Hårstam, från Hårsta i Undersåker, och **Per-Gunnar Norman**, bördig från Mattmar, framförde för övrigt som försångare den av dem på jamska för nästan på dagen 30 år sedan författade texten ”Jul heim” till **Bing Crosbys** klassiska slagdänga på angelsaxiska om ”en vit jul”.

Vidare underhöll **Hans Petter Burman** med en stunds ekvilibristik – bl.a. framförande av självaste ”banjoduellen” från filmen Den sista färden – på gitarr, ävensom med den finstämda egna kompositionen ”E jämtlannstaus”, efter en text av **Erik ”Äcke” Olsson**.

Avslutningsvis företogs lotteridragning, med utlottning av idel högvinster, såsom hembakade kanelbullar av sekreteraren **Bertil Segerström** och **Annika Sundelins** fabricerade rullrån ”på mors vis”, allt åtat en och annan bok och småskrift.

Med detta finala kalas avslutades ett intensivt verksamhetsår, allt i jubilerandets tecken.

Stefan Halvarsson

Verksamhetsberättelse för år 2006

Styrelsen har sedan årsmötet utgjorts av Ando Sundelin, ordf., Stefan Halvarsson, vice ordf., Bertil Segerström, sekr., Kåre Lind, kassaförvaltare och Camilla Lundin, gillesvärdinna. Till sin hjälp har gillesvärdinnan haft ett klubbverk: Eva Enger, Eva Hjelm, Bengt Hjelm, Eva-Lis Hjelmqvist, Margareta Nilsson-Rolander. Valberedningen har bestått av Ruth Järplid och Margaretha Stjernefeldt. Ordinarie revisorer har varit Sune Ahlinder och Karl Eric Ericson, med Sigurd Wallén som suppleant.

forts. nästa sida

Dagordning vid J/H gilles årsmöte 2007

- 1 Val av ordförande och sekr för mötet
- 2 Val av protokollsjusterare
- 3 Fråga om kallelse till mötet skett enligt stadgarna
- 4 Styrelsens berättelse
- 5 Ekonomisk berättelse
- 6 Revisionsberättelse
- 7 Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
- 8 Val av styrelseledamöter
- 9 Val av revisorer
- 10 Val av valnämnd
- 11 Förslag från styrelsen
 - a) avsättning till hembygdsfond
 - b) stipendiat för år 2007
 - c) gillevärd
Styrelsens förslag: Delat ansvar mellan Eva Hjelm och Eva Enger
 - d) kommande möten

forts.

Årsmötet ägde rum den 12 mars i Odd Fellows lokaler på Börjegatan, en f.d. elverksinrättning. Antalet deltagare uppgick till 104. Lokalerna var rikligt försedda med flaggor. Många donationer hade inkommit av allehanda slag till föreningen, varav en hel del lottades ut vid ett särdeles välförsett lotteri. Hälsningar och välgångsönskningar hade anlant, bl.a. från svenska hovet. Tvenne nya hedersmedlemmar utsågs, nämligen Karin Alsén och Birgitta Fjellström, vilka behängdes med varsin nyinstiftad medalj. Till Gillets stipendiat för 2006 utsågs Bo Oscarsson från Aspås och stan. Till middagen stod bl.a. rökt regnbågsforell från Börtn (Börtnan) på menyn. Med hjälp av en så kallad datorkanon förevisades bilder med jamtlandsmotiv, inte minst av storsjöödjursobservation-lokalerna. Underhållning bestods av Sven O. Karlsson, bördig från Lit, vilken framförde egenhändigt författade alster från sin ungdom. Ytterligare uppvisning följde genom skådespelaren Göran Engman, som till pianoackompanjemang av Kettil Medelius roade deltagarna med tolkningar från ett urval av Allan Edwalls visor. Karl Eric Ericson, Kövra, framförde Jämtlandssången a cappella.

Till årsmötet hade Jubileumskommittén sammanställt en historik över Gillets hit-tillsvarande 60 år, som en fortsättning på Karl-Eric Sundings framställning till 50-årsjubileet.

Vid vårmötet den 16 maj på Kaplansgården i Gamla Upsala, med 45 deltagare, bestods Gillet med vacker sång och musik av Anders Fugelstad, bekant för att bl.a. år 1970 ha legat ett antal veckor på svensktoppen med "Ingenting är längre som förut." Skaffningen utgjordes av bl.a. rökt renkött från Bruksvallarna. En tipsrunda ägde rum, med frågor om skulpturella konstverk i och omkring stan.

Nästa givenhet blev en Hemvändardag, lördagen den

Valberedningens förslag till styrelse i Jämtlands-Härjedalens Gille:

Ando Sundelin	ordf.	omval
Stefan Halvarsson	vice ordf.	omval
Bertil Segerström	sekr.	omval
Kåre Lind	kassör	omval

Valberedningens förslag till revisorer:

Sune Ahlinder	ord.	omval
Karl Eric Ericson	ord.	omval
Sigurd Wallén	suppl.	omval

Adj. som gillevärdar:

Camilla Lundin tidigare gillevärd	omval
Eva Enger	omval
Eva-Lis Hjelmqvist	omval
Eva Hjelm	omval
Bengt Hjelm	omval
Margareta Nilsson-Rolander	omval

5 augusti i stan, med 18 deltagare. Hela dagen skjutsades deltagarna runt i en grönmålad stadsbuss, årgång 1967, tillhörande Veteranbilklubben i Jamtland. Chaufför var Sven-Gunnar Vedin från Ås.

Första anhalten blev byggnadsverket "Termosen" vid ÖSK-stugan. Tommy Ericsson berättade om byggnaden och visade en film om Jämtkraft, som även bjöd på kaffe. Härnäst förevisade kommunalrådet Annsophie Andersson och Tomas Frank rådhuset. Den sist nämnde följde även med på en efterföljande busstur till Stortorget, där han berättade en hel mängd intressanta historiska detaljer om stan. – Lunch intogs på Jamtli. Sten Rentzhog företog en lång rundvandring med deltagarna inom området. Dagen avslutades på Frösön och Peterson-Bergers Sommarhagen.

Surströmmingskalaset var på Odd Fellow den 23 september, med drygt 60 närvarande. Solskensorkestern, med bl.a. vokalisten Tekla Gustavsson och kapellmedlemmarna Åke Strömberg och Sven Lindgren, underhöll med svenska schlagers från 1930- och 1940-talen. Osten kom från Gärde getmejeri i Oviken. I vanlig ordning ägde en tips-tävling om jamska rum.

Julkaffet: se särskild artikel.

Under året har Gillet låtit inrama det diplom föreningen förädrades 2005 av Samfundet Storsjöödjurets Vänner (SSV). Till republikfanan har införskaffats ett höfthållarhölster, en så kallad bandoleur.

Gillets bokbestånd har utökats med nio titlar. Bibliotekarie har varit Eva Hjelm. Under året har styrelsen haft fem sammanträden. En medlem, Torsten Larsson, har avlidit. Gillet hade vid årets slut cirka 160 betalande medlemmar.

Jämtlands-Härjedalens Gille
Skr. Bertil Segerström
Flogstavägen 170
SE-752 72 UPPSALA

Kallelse till årsmöte

måndag 12 mars 2007

kl 18.30 i Ångströmlaboratoriet

våning 4 E, lunchmatsalen

Lars Stolt berättar om Solceller från Ångström.

Ost från Skärvången med jämtländska tillbehör och vin eller alkoholfritt alternativ serveras till ett pris av 120 kr/person.

Till Ångströmlaboratoriet går buss 17 och 20.

Anmälan till Camilla och Jarl Lundin, tfn 31 55 27 senast fre 9 mars

Hjärligt välkomna!